
DIAGNOSI

**ESTAT ACTUAL DE LA GESTIÓ
MEDIAMBIENTAL
DEMARCATIÓ DE TERRASSA**

juliol de 2003

***Cambra Oficial de Comerç
i Indústria de Terrassa***

- Comissió de Medi Ambient i Qualitat -

Presentat el desembre de 2003

Diagnosi

Estat actual de la Gestió Mediambiental Demarcació de Terrassa

(Juliol de 2003)

ÍNDEX :

	Pàgina
• Introducció	2
• Situació Actual	3
○ Situació a nivell europeu : Empreses certificades ISO 14000	4
○ Situació a nivell europeu : Empreses certificades EMAS	6
○ Situació a nivell d'estat Espanyol : Empreses certificades ISO 14000	8
○ Situació a nivell d'estat Espanyol : Empreses certificades EMAS	10
• Conclusions	12
• Propostes d'actuació	15
• Agraïments	16

La Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa, mitjançant la seva Comissió de Medi Ambient i Qualitat, amb la finalitat de poder impulsar adequadament la seva funció de sensibilització de les empreses en relació al control de l'impacte ambiental generat per la seva activitat, ha estimat oportú determinar quina és l'actual situació del teixit empresarial de la Demarcació en relació a la protecció del medi ambient.

En aquest sentit, s'ha considerat que, per tal de poder valorar el nivell de maduresa de la consciència ambiental de les nostres empreses, caldria disposar d'informació relativa al grau d'implantació dels sistemes de gestió mediambientals. Per aquesta raó s'ha decidit elaborar l'estudi que recull el present informe, consistent en un cens de les empreses que s'han adaptat a un sistema de gestió ambiental, tant sigui basat en la norma ISO 14000 o en el Sistema Europeu de Gestió i Auditories Mediambiental (EMAS).

Amb aquest estudi pretenem diagnosticar quina la situació real del teixit empresarial de la nostra demarcació i contrastar-la amb la situació de Catalunya, Espanya i Europa i, a partir de les conclusions extretes, planificar les accions més oportunes per tal de millorar la situació.

Albert Vilardell i Figueras
President de la Cambra Oficial de
Comerç i Indústria de Terrassa

Miquel Fernández i Zamora
President de la Comissió de Medi
Ambient i Qualitat

Per a la realització d'aquest estudi s'ha elaborat una sèrie de taules a partir de la informació recopilada sobre el nombre d'empreses certificades en la norma ISO 14000 i en el Sistema Europeu de Gestió i Auditories Mediambiental (EMAS). Per tal de realitzar les comparacions s'ha cregut oportú considerar les empreses amb facturació superior al milió d'Euros, empreses per les quals pot ser viable el fet de plantejar-se l'adopció d'un sistema de gestió mediambiental.

En primer lloc, hem realitzat la comparació atenent al nombre d'empreses europees amb facturació superior a un milió d'Euros, tant a nivell de ISO 14000 com de EMAS. Seguidament s'ha realitzat la comparació atenent al nombre d'empreses certificades per miler d'habitant. Aquestes comparacions ens permetran visualitzar les posicions ocupades per Espanya, Catalunya i la Demarcació en relació a la resta de països europeus.

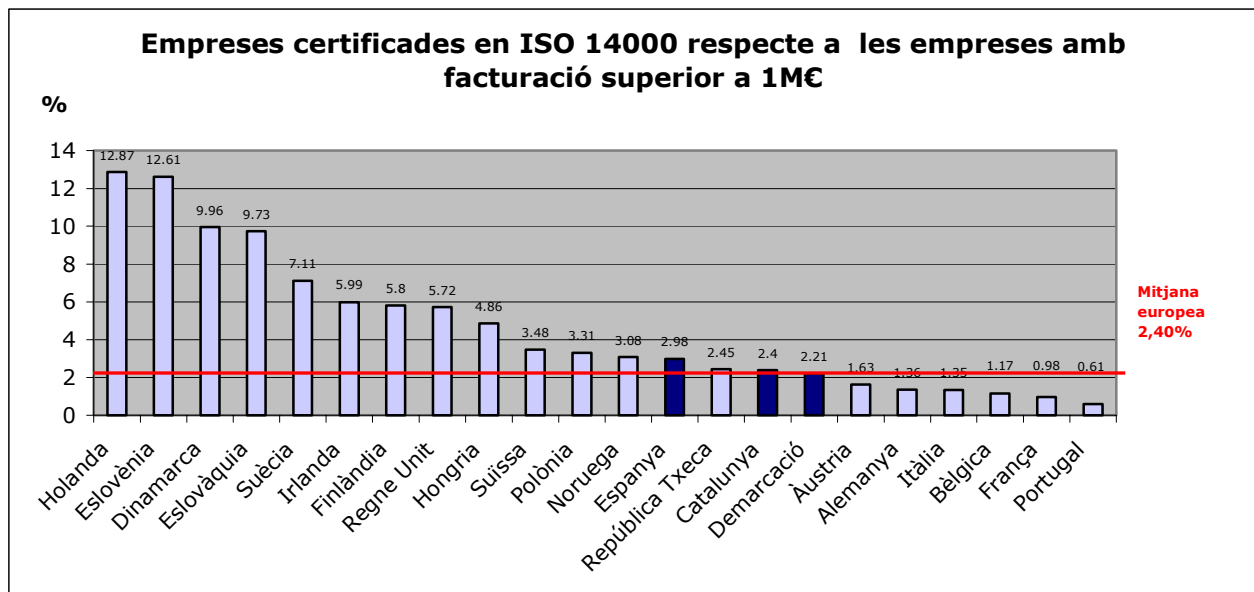
Situació a nivell europeu : *Empreses certificades ISO 14000*

Situació de la Demarcació, Catalunya i Espanya respecte als països europeus segons les empreses amb una facturació superior a 1 milió € (ISO 14000)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Empreses amb facturació > 1M Euros	% empreses certificades respecte les empreses amb facturació > 1M Euros
	ISO 14000	Euros	ISO 14000
1 Holanda	1.073	8.335	12,87%
2 Eslovènia	249	1.974	12,61%
3 Dinamarca	1.088	10.921	9,96%
4 Eslovàquia	73	750	9,73%
5 Suècia	2.730	38.396	7,11%
6 Irlanda	170	2.836	5,99%
7 Finlàndia	750	12.922	5,80%
8 Regne Unit	2.917	50.998	5,72%
9 Hongria	418	8.598	4,86%
10 Suïssa	955	27.435	3,48%
11 Polònia	434	13.094	3,31%
12 Noruega	278	9.039	3,08%
13 Espanya	3.765	126.437	2,98%
14 República Txeca	366	14.937	2,45%
Catalunya	708	29.450	2,40%
Demarcació	38	1.721	2,21%
15 Àustria	301	18.464	1,63%
16 Alemanya	3.700	272.243	1,36%
17 Itàlia	1.894	140.273	1,35%
18 Bèlgica	255	21.848	1,17%
19 França	1.666	170.426	0,98%
20 Portugal	137	22.490	0,61%
21 Grècia	72	No disponible	---
22 Turquia	91	No disponible	---
Total Europa	23.382	972.416	2,40%

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 1)

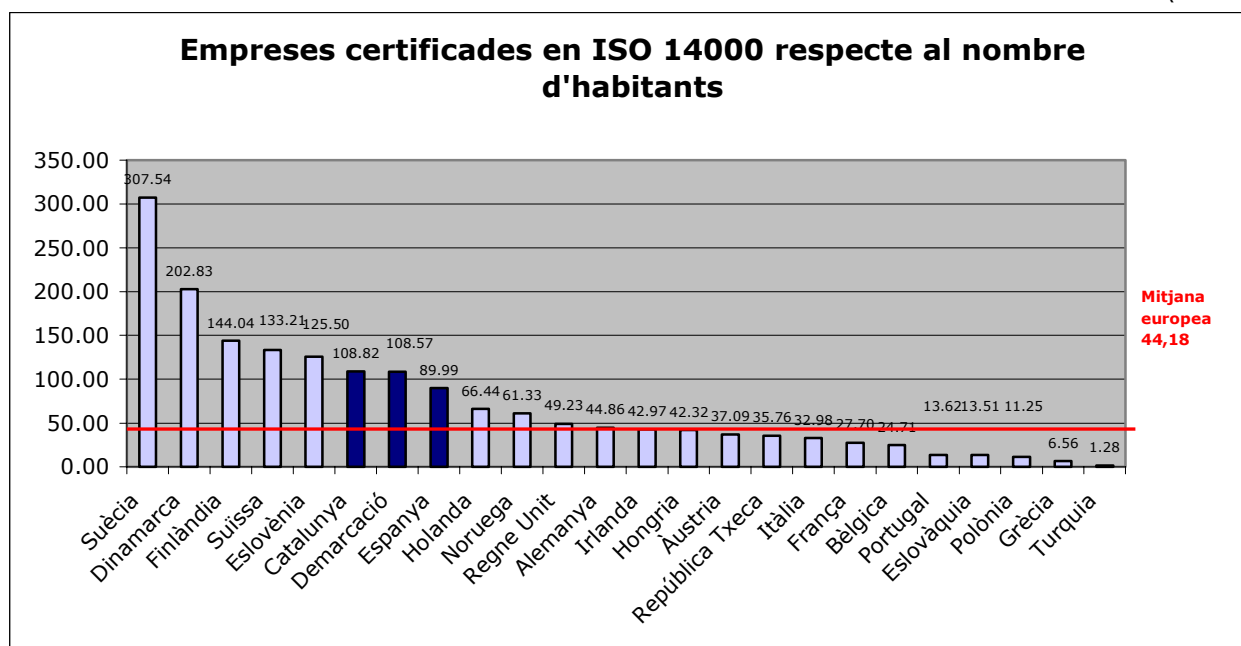
(Gràfic 1)

Situació de la Demarcació, Catalunya i Espanya respecte als països europeus segons el nombre d'habitants (ISO 14000)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Habitants (milers)	Empreses certificades per milió d'habitants
	ISO 14000		ISO 14000
1 Suècia	2.730	8.877	307,54
2 Dinamarca	1.088	5.364	202,83
3 Finlàndia	750	5.207	144,04
4 Suïssa	955	7.169	133,21
5 Eslovènia	249	1.984	125,50
Catalunya	708	6.506	108,82
Demarcació	38	350	108,57
Espanya	3.765	41.837	89,99
7 Holanda	1.073	16.149	66,44
8 Noruega	278	4.533	61,33
9 Regne Unit	2.917	59.251	49,23
10 Alemanya	3.700	82.476	44,86
11 Irlanda	170	3.956	42,97
12 Hongria	418	9.877	42,32
13 Àustria	301	8.116	37,09
14 República Txeca	366	10.235	35,76
15 Itàlia	1.894	57.423	32,98
16 França	1.666	60.144	27,70
17 Bèlgica	255	10.319	24,71
18 Portugal	137	10.062	13,62
19 Eslovàquia	73	5.402	13,51
20 Polònia	434	38.588	11,25
21 Grècia	72	10.976	6,56
22 Turquia	91	71.325	1,28
Total Europa	23.382	529.270	44,18

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 2)

(Gràfic 2)

Situació a nivell europeu : *Empreses certificades EMAS*

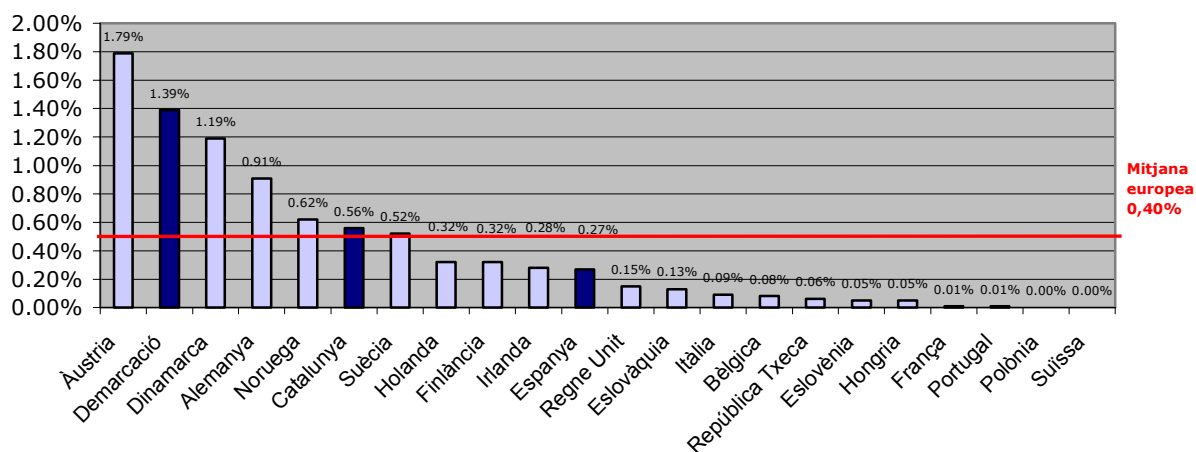
Situació de la Demarcació, Catalunya i Espanya respecte als països europeus segons les empreses amb una facturació superior a 1 milió € (EMAS)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Empreses amb facturació > 1M Euros	% empreses certificades respecte les empreses amb facturació > 1M Euros
	EMAS		EMAS
1 Àustria	331	18.464	1,79%
Demarcació	24	1.721	1,39%
2 Dinamarca	130	10.921	1,19%
3 Alemanya	2,486	272.243	0,91%
4 Noruega	56	9.039	0,62%
Catalunya	166	29.450	0,56%
5 Suècia	201	38.396	0,52%
6 Holanda	27	8.335	0,32%
7 Finlàndia	41	12.922	0,32%
8 Irlanda	8	2.836	0,28%
9 Espanya	343	126.437	0,27%
10 Regne Unit	76	50.998	0,15%
11 Eslovàquia	1	750	0,13%
12 Itàlia	123	140.273	0,09%
13 Bèlgica	18	21.848	0,08%
14 República Txeca	9	14.937	0,06%
15 Eslovènia	1	1.974	0,05%
16 Hongria	4	8.598	0,05%
17 França	24	170.426	0,01%
18 Portugal	3	22.490	0,01%
19 Polònia	0	13.094	0,00%
20 Suïssa	0	27.435	0,00%
21 Grècia	9	No disponible	- - -
22 Turquia	0	No disponible	- - -
Total Europa	3.891	972.416	0,40%

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 3)

Empreses certificades en EMAS respecte a les empreses amb facturació superior a 1M€

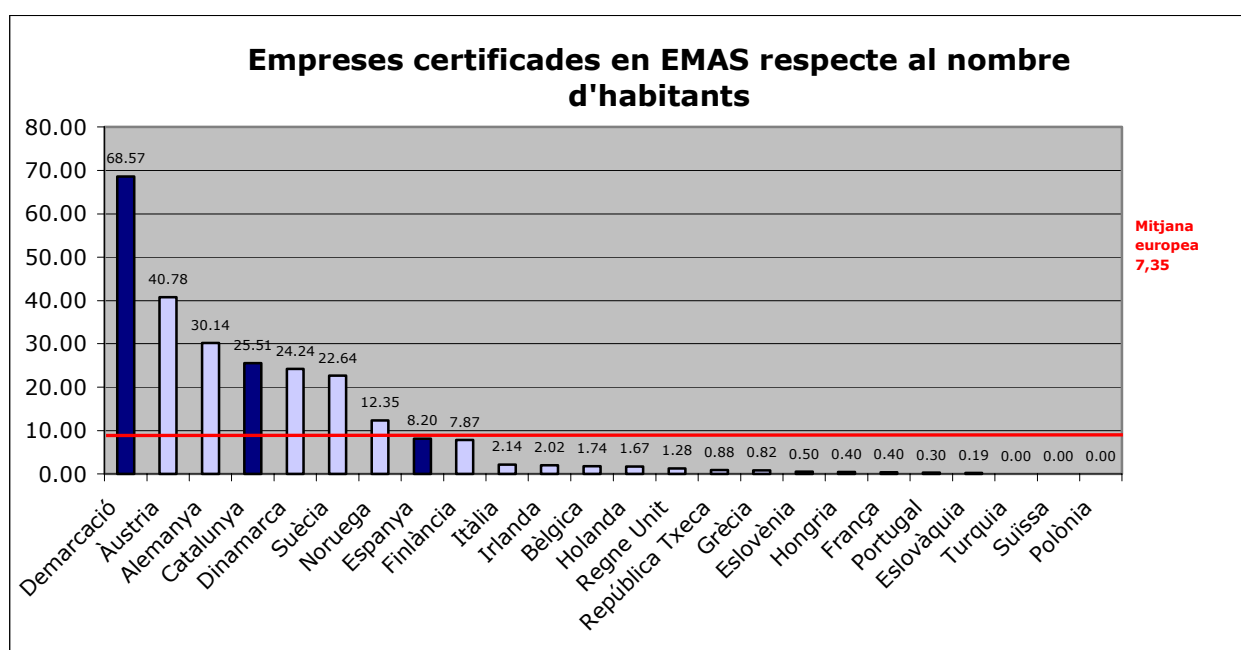

(Gràfic 3)

Situació de la Demarcació, Catalunya i Espanya respecte als països europeus segons el nombre d'habitants (EMAS)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Habitants (milers)	Empreses certificades per milió d'habitants
	EMAS		EMAS
Demarcació	24	350	68,48
1 Àustria	331	8.116	40,78
2 Alemanya	2.486	82.476	30,14
Catalunya	166	6.506	25,51
3 Dinamarca	130	5.364	24,24
4 Suècia	201	8.877	22,64
5 Noruega	56	4.533	12,35
6 Espanya	343	41.837	8,20
7 Finlàndia	41	5.207	7,87
8 Itàlia	123	57.423	2,14
9 Irlanda	8	3.956	2,02
10 Bèlgica	18	10.319	1,74
11 Holanda	27	16.149	1,67
12 Regne Unit	76	59.251	1,28
13 República Txeca	9	10.235	0,88
14 Grècia	9	10.976	0,82
15 Eslovènia	1	1.984	0,50
16 Hongria	4	9.877	0,40
17 França	24	60.144	0,40
18 Portugal	3	10.062	0,30
19 Eslovàquia	1	5.402	0,19
20 Turquia	0	71.325	0,00
21 Suïssa	0	7.169	0,00
22 Polònia	0	38.588	0,00
Total Europa	3.891	529.270	7,35

Informació actualitzada juliol 2003
(Taula 4)

(Gràfic 4)

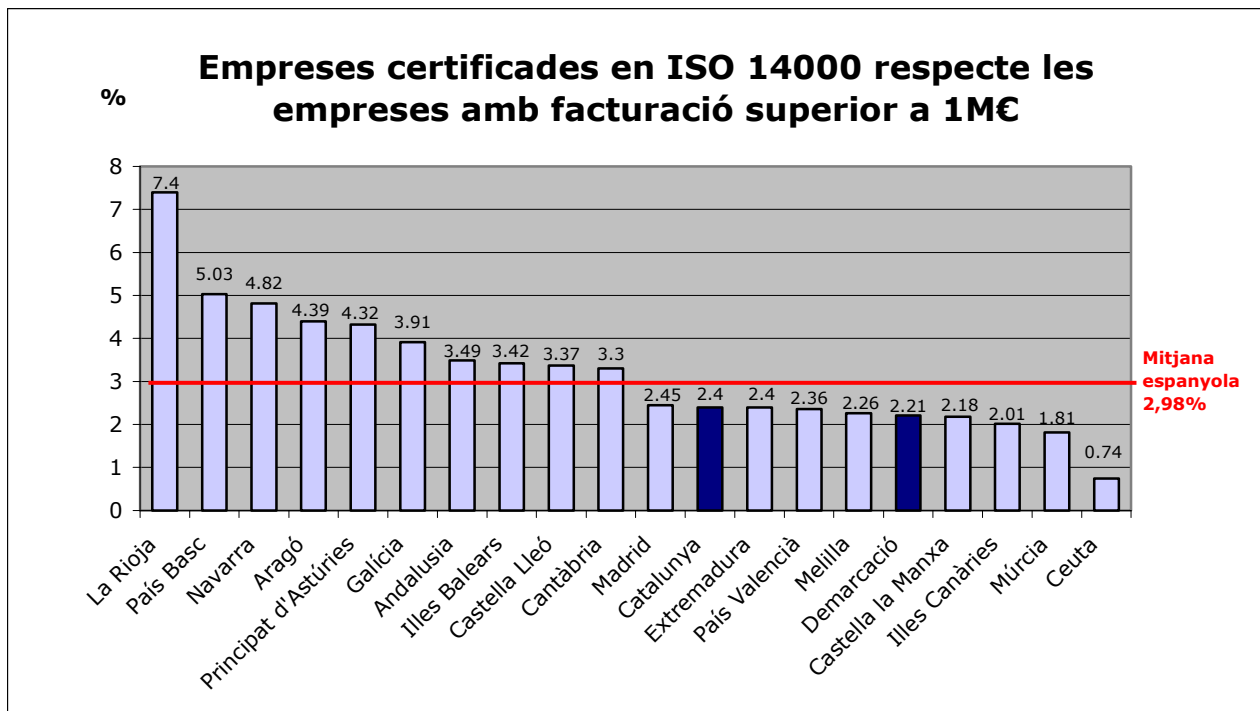
Situació a nivell d'estat espanyol : *Empreses certificades ISO 14000*

Situació de la Demarcació i Catalunya respecte a les Comunitats Autònomes i Espanya segons les empreses amb facturació superior a 1 milió d'Euros (ISO 14000)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Empreses amb facturació > 1M Euros	% empreses certificades respecte les empreses amb facturació > 1M Euros
	ISO 14000		ISO 14000
1 La Rioja	82	1.108	7,40%
2 País Basc	393	7.808	5,03%
3 Navarra	105	2.178	4,82%
4 Aragó	175	3.983	4,39%
5 Principat d'Astúries	94	2.177	4,32%
6 Galícia	238	6.091	3,91%
7 Andalusia	492	14.116	3,49%
8 Illes Balears	105	3.071	3,42%
9 Castella Lleó	183	5.431	3,37%
10 Cantàbria	38	1.151	3,30%
11 Madrid	523	21.352	2,45%
12 Catalunya	708	29.450	2,40%
13 Extremadura	38	1.581	2,40%
14 País Valencià	351	14.890	2,36%
15 Melilla	3	133	2,26%
Demarcació	38	1.721	2,21%
16 Castella la Manxa	84	3.855	2,18%
17 Illes Canàries	85	4.231	2,01%
18 Múrcia	67	3.696	1,81%
19 Ceuta	1	135	0,74%
Total Espanya	3.765	126.437	2,98%

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 5)

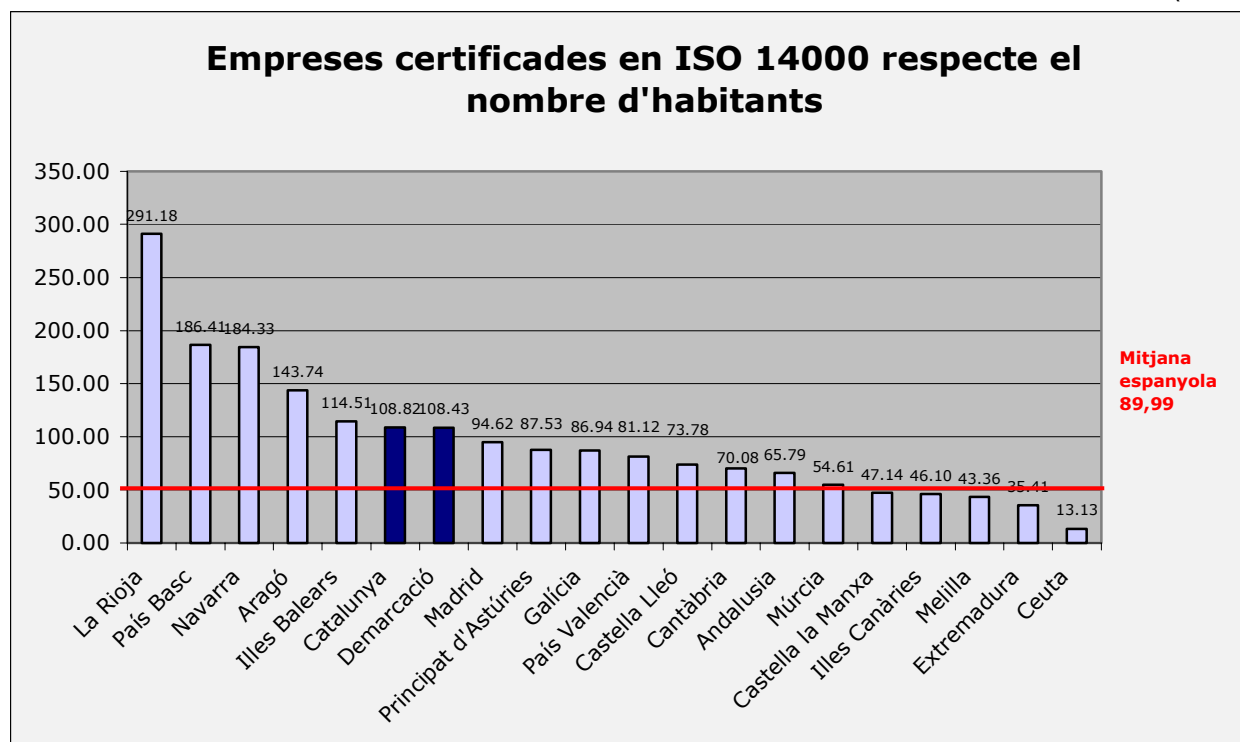
(Gràfic 5)

Situació de la Demarcació i Catalunya respecte a les Comunitats Autònomes segons el nombre d'habitants (ISO 14000)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Habitants	Empreses certificades per milió d'habitants
	ISO 14000		ISO 14000
1 La Rioja	82	281.614	291,18
2 País Basc	393	2.108.281	186,41
3 Navarra	105	569.628	184,33
4 Aragó	175	1.217.514	143,74
5 Illes Balears	105	916.968	114,51
6 Catalunya	708	6.506.440	108,82
Demarcació	38	350.465	108,43
7 Madrid	523	5.527.152	94,62
8 Principat d'Astúries	94	1.073.971	87,53
9 Galícia	238	2.737.370	86,94
10 País Valencià	351	4.326.708	81,12
11 Castella Lleó	183	2.480.369	73,78
12 Cantàbria	38	542.275	70,08
13 Andalusia	492	7.478.432	65,79
14 Múrcia	67	1.226.993	54,61
15 Castella la Manxa	84	1.782.038	47,14
16 Illes Canàries	85	1.843.755	46,10
17 Melilla	3	69.184	43,36
18 Extremadura	38	1.073.050	35,41
19 Ceuta	1	76.152	13,13
Total Espanya	3.765	41.837.894	89,99

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 6)

(Gràfic 6)

Situació a nivell d'estat espanyol : *Empreses certificades EMAS*

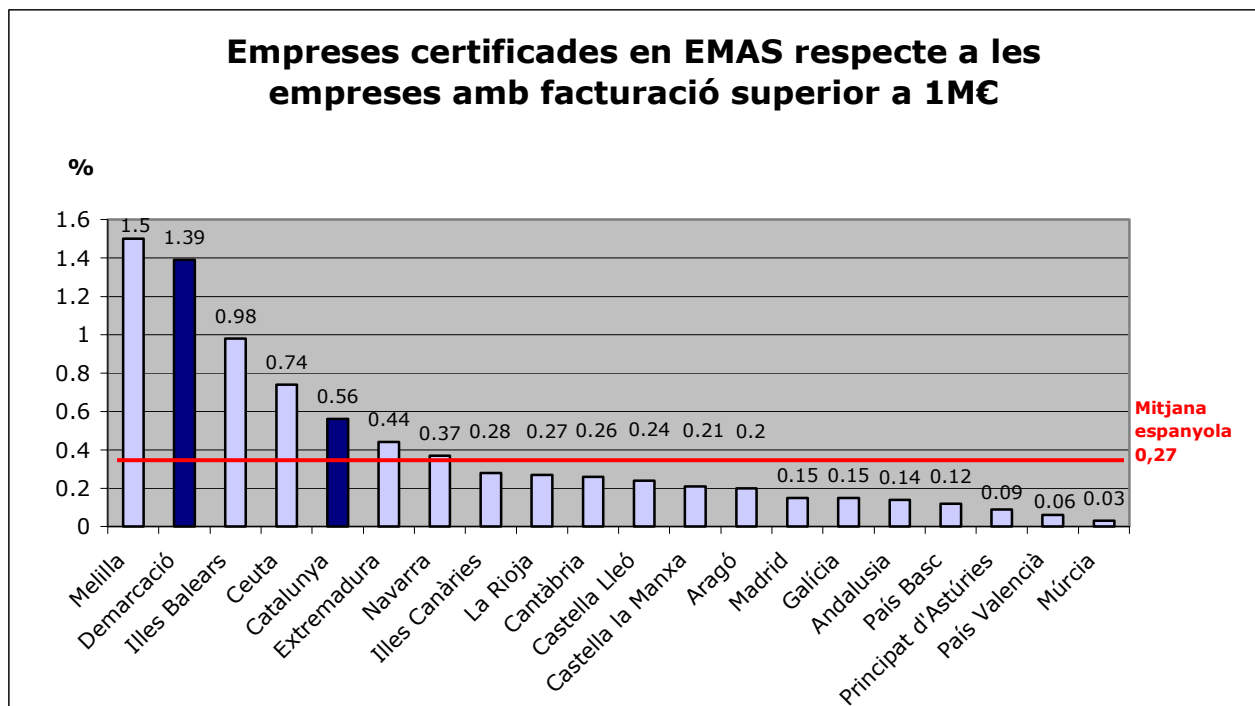
Situació de la Demarcació i Catalunya respecte a les Comunitats Autònomes i Espanya segons les empreses amb facturació superior a 1 milió d'Euros (EMAS)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Empreses amb facturació > 1M Euros	% empreses certificades respecte les empreses amb facturació > 1M Euros
	EMAS		EMAS
1 Melilla	2	133	1,50%
Demarcació	24	1.721	1,39%
2 Illes Balears	30	3.071	0,98%
3 Ceuta	1	135	0,74%
4 Catalunya	166	29.450	0,56%
5 Extremadura	7	1.581	0,44%
6 Navarra	8	2.178	0,37%
7 Illes Canàries	12	4.231	0,28%
8 La Rioja	3	1.108	0,27%
9 Cantàbria	3	1.151	0,26%
10 Castella Lleó	13	5.431	0,24%
11 Castella la Manxa	8	3.855	0,21%
12 Aragó	8	3.983	0,20%
13 Madrid	32	21.352	0,15%
14 Galícia	9	6.091	0,15%
15 Andalusia	20	14.116	0,14%
16 País Basc	9	7.808	0,12%
17 Principat d'Astúries	2	2.177	0,09%
18 País Valencià	9	14.890	0,06%
19 Múrcia	1	3.696	0,03%
Total Espanya	343	126.437	0,27%

Informació actualitzada juliol 2003

(Taula 7)

Empreses certificades en EMAS respecte a les empreses amb facturació superior a 1M€

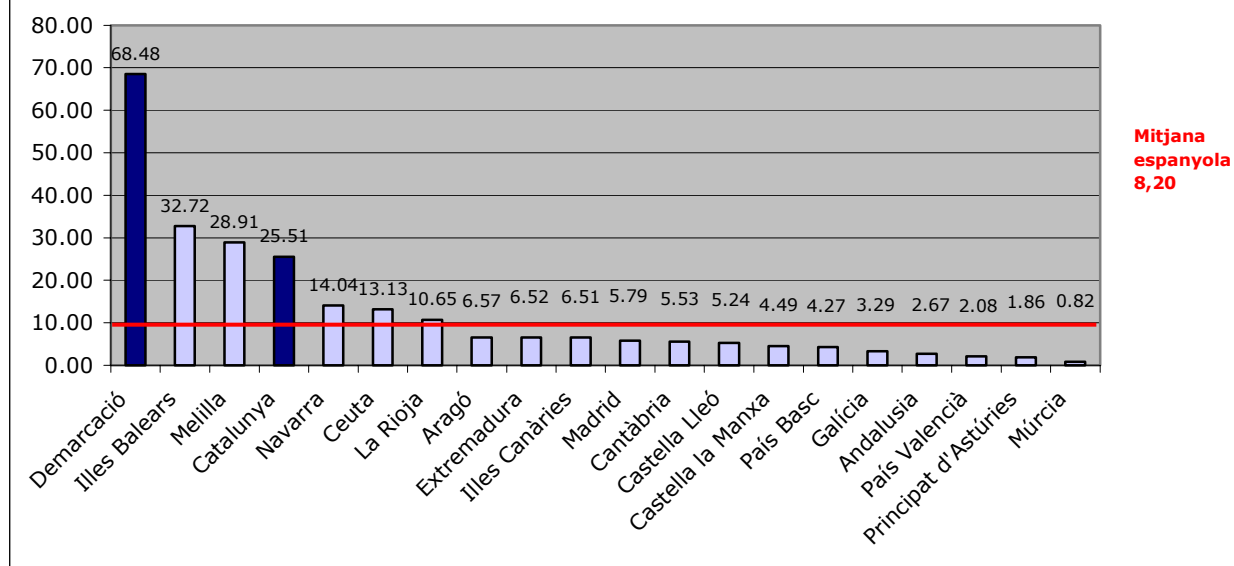
(Gràfic 7)

Situació de la Demarcació i Catalunya respecte a les Comunitats Autònomes i Espanya segons el nombre d'habitants (EMAS)

Abast geogràfic	Empreses certificades	Habitants	Empreses certificades per milió d'habitants
	EMAS		EMAS
Demarcació	24	350.465	68,48
1 Illes Balears	30	916.968	32,72
2 Melilla	2	69.184	28,91
3 Catalunya	166	6.506.440	25,51
4 Navarra	8	569.628	14,04
5 Ceuta	1	76.152	13,13
6 La Rioja	3	281.614	10,65
7 Aragó	8	1.217.514	6,57
8 Extremadura	7	1.073.050	6,52
9 Illes Canàries	12	1.843.755	6,51
10 Madrid	32	5.527.152	5,79
11 Cantàbria	3	542.275	5,53
12 Castella Lleó	13	2.480.369	5,24
13 Castella la Manxa	8	1.782.038	4,49
14 País Basc	9	2.108.281	4,27
15 Galícia	9	2.737.370	3,29
16 Andalusia	20	7.478.432	2,67
17 País Valencià	9	4.326.708	2,08
18 Principat d'Astúries	2	1.073.971	1,86
19 Múrcia	1	1.226.993	0,82
Total Espanya	343	41.837.894	8,20

Informació actualitzada juliol 2003
(Taula 8)

Empreses certificades en EMAS respecte el nombre d'habitants

(Gràfic 8)

CONCLUSIONS

Situació d'Europa

A partir de la informació recopilada en les taules exposades, podem constatar que, en general, els índex d'empreses que disposen de certificacions en sistemes de gestió mediambientals són prou baixos.

A nivell europeu observem (Taula 1) una mitjana del percentatge d'empreses certificades en **ISO 14000** del **2,40%** de les empreses amb facturació superior al milió d'euros. El país més ben situat és Holanda, amb un percentatge del 12,87%.

Podem observar que països com Alemanya, Espanya, França o Itàlia, tenen un nombre considerable (en xifres absolutes) d'empreses certificades en ISO 14000. Aquesta situació podria fer pensar que realment aquests són països pioners en implantació de sistemes de gestió ambiental, però contràriament si atenem al percentatge d'empreses certificades sobre el total d'empreses amb facturació superior al milió d'euros, constatem que el nivell d'implantació és força baix.

Quant a les empreses amb facturació superior al milió d'euros certificades en **EMAS**, observem uns índex encara més baixos. El país més ben situat és Àustria amb un percentatge del 1,79% de les seves empreses certificades mentre que la **mitjana europea** d'empreses amb EMAS descendeix fins un **0,40%**. Podem concloure que a nivell d'Europa el nombre d'empreses amb certificació EMAS és absolutament simbòlic.

Finalment, destacar que, a nivell europeu, la mitjana d'empreses certificades en relació al nombre d'habitants es situa en un valor de **44,18 empreses certificades per milió en el cas de la ISO 14000, i en 7,35 empreses per milió en el cas de les certificacions EMAS.**

Situació d'Espanya

Espanya, amb 3.765 empreses certificades en ISO 14000, es posiciona al capdavant dels països europeus quant a nombre absolut d'empreses certificades, situant-se a nivells molt semblants als d'Alemanya i per sobre de països clarament industrialitzats i amb clara consciència mediambiental com França o els països escandinaus. En relació a les certificacions EMAS es col·loca en segona posició, amb 343 empreses certificades.

Si bé, atenent al nombre absolut d'empreses certificades, Espanya ocupa una posició molt destacada, si valorem els percentatges d'empreses certificades sobre el total d'empreses que facturen més d'un milió d'Euros de cada país, obtenim que Espanya es posiciona a la part mitjana de la taula, amb un percentatge del 2,98 % quant a ISO 14000, lleugerament superior a la mitjana europea, i un 0.27% d'empreses amb certificacions EMAS, lleugerament per sota de la mitjana.

A nivell de l'estat espanyols, la mitjana d'empreses certificades en relació al nombre d'habitants es situa en un valor de **89.99 empreses certificades per milió en el cas de la ISO 14000, i en 8.20 empreses per milió en el cas**

de les certificacions EMAS. Ambdós valors superiors a la mitjana europea, especialment en relació a les certificacions en ISO 14000

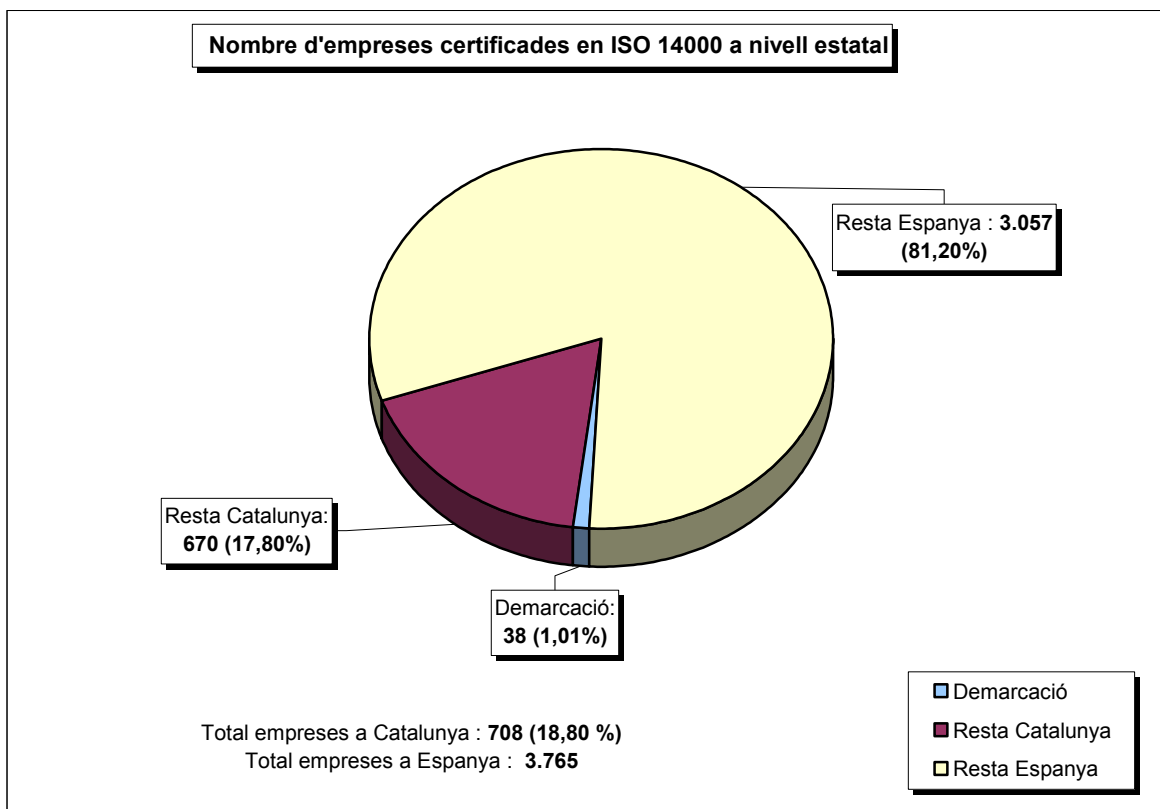
Situació de Catalunya

Catalunya, atenent al nombre absolut d'empreses certificades en ISO 14000, amb 708 empreses certificades, està per sobre de països com Noruega, Àustria o Bèlgica. Disposa també d'un nombre absolut considerable de certificacions EMAS, superant a països com Itàlia, Dinamarca, Regne Unit, etc.

Com en el cas d'Espanya aquestes xifres absolutes no ens han de fer oblidar que el percentatge real d'empreses certificades és molt baix en comparació al potencial empresarial que té el país.

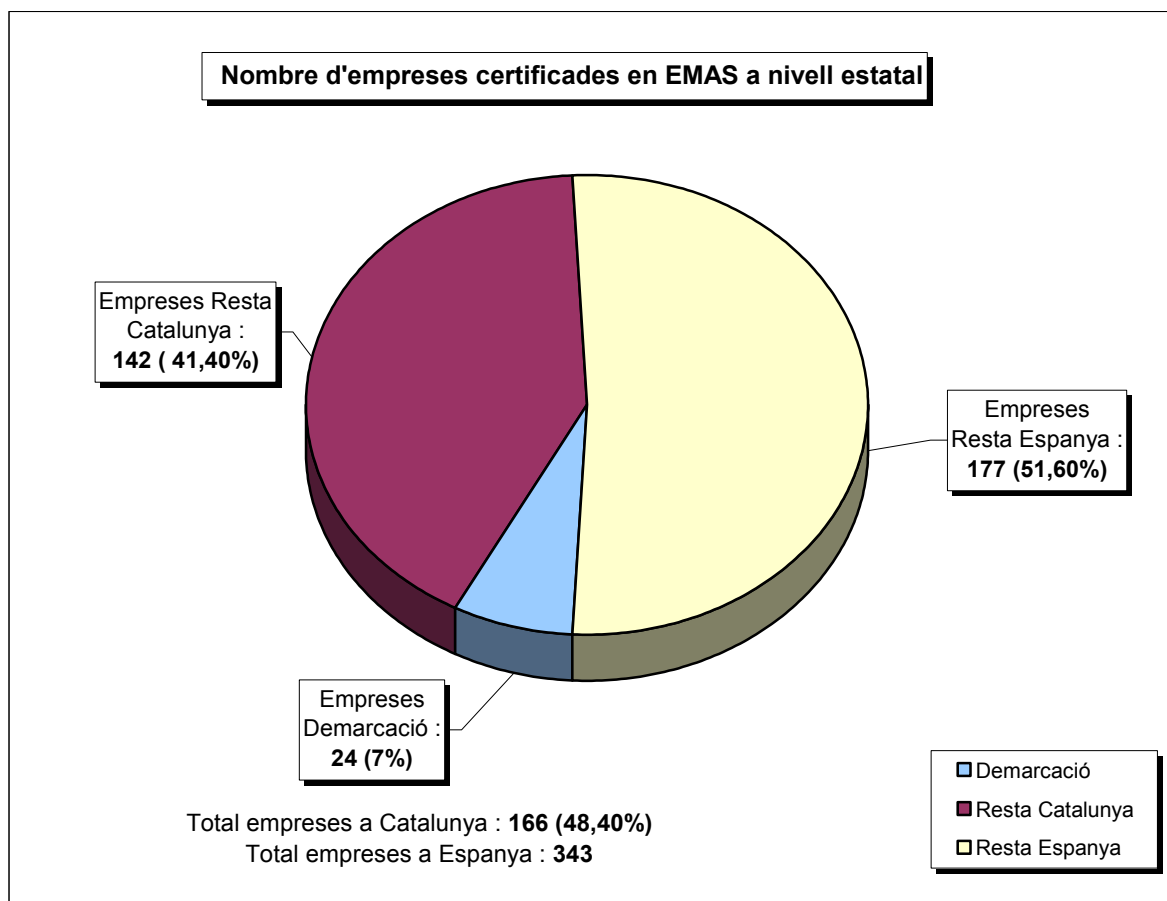
Comparant Catalunya respecte de la resta de comunitats autònomes de l'estat espanyol es produeix una situació similar a la que obtenim comparant Espanya respecte de la resta de països d'Europa. Atenent al nombre total de les empreses certificades, Catalunya es posiciona com a capdavantera, tant a nivell de ISO 14000 com d'EMAS. Atenent al percentatge d'empreses certificades en ISO 14000 respecte de les que facturen més d'un milió d'Euros, Catalunya baixa fins el 12e lloc de 19, amb un 2,40%, per sota de la mitja espanyola que és d'un 2,97% .

El següent gràfic il·lustra la distribució d'empreses certificades en ISO 14000 a l'estat espanyol i el volum que representen les empreses catalanes i de la demarcació :

(Gràfic 9)

Quan procedim a analitzar les dades relatives al percentatge d'empreses amb facturació superior al milió d'euros que disposen d'una certificació EMAS observem que, comparant amb els països europeus, Catalunya ocupa un dels llocs destacats. La meitat d'empreses espanyoles amb acreditació EMAS són catalanes, segurament gràcies a la tasca de sensibilització duta a terme per la Generalitat de Catalunya. Tot i així el percentatge d'empreses certificades representen només un 0,56% de les empreses amb una facturació superior a un milió d'Euros.

Situació de la Demarcació

Si comparem les empreses certificades en ISO 14000 respecte al nombre d'empreses amb una facturació superior a un milió d'Euros, la demarcació de la Cambra de Comerç de Terrassa ocupa posicions baixes de la taula tant a nivell europeu com a nivell espanyol, amb la seva mitjana de 2,21% es troba una mica per sota de la mitjana europea de 2,40% i de la mitjana espanyola de 2,98%.

Comparant la relació entre empreses certificades en ISO 14000 per miler d'habitants, la demarcació amb 108,57 està per sobre de la mitjana europea de 44,18 i de l'espanyola de 89,99.

En empreses certificades en EMAS, la demarcació de la Cambra està realment bé ocupant el primer lloc europeu, i per tant també el d'Espanya, si comparem les empreses certificades en relació al nombre d'habitants i el segon lloc, tant a Europa com a Espanya, si comparem les empreses certificades en relació a les empreses amb més d'un milió de facturació.

La principals conclusió que s'extreu del present informe es que encara resta molt camí per recórrer a nivell sensibilitzar al teixit empresarial en relació a la necessitat d'administrar l'impacte ambiental de les activitats que desenvolupen. Cal que l'empresari consideri la gestió mediambiental com un camí cap a la sostenibilitat, l'eficiència i la competitivitat de la seva empresa. En aquest sentit creiem que des de la Cambra podem contribuir a aquesta labor mitjançant les següents accions

Campanya de sensibilització i divulgació

Caldria des de les diferents administracions fer una tasca de divulgació i conscienciació dels avantatges que té tant per les empreses com per la societat el respecte al medi ambient i per una altra part donar a conèixer les subvencions que existeixen actualment, les quals possiblement seria convenient ampliar.

També, seria positiu que per poder participar en licitacions de les administracions públiques fos necessari tenir alguna d'aquestes certificacions.

Per la seva part, la Cambra continuarà amb el seu esforç per promoure la certificació de les empreses de la demarcació en els sistemes de gestió medi ambiental ISO 14000 i EMAS, al considerar-los dues eines molt eficaces per portar a la pràctica el compromís amb el medi ambient de les empreses.

La Cambra està realitzant, des de fa molts anys, una tasca d'informació, sensibilització i formació entre les empreses, a través de sessions informatives, jornades de sensibilització i cursos que de mica en mica, van conformant una situació en la qual sigui tant normal obtenir una certificació en gestió ambiental com pot ser-ho avui en dia tenir una certificació en gestió de la qualitat.

D'ara en endavant la nostra intenció és ampliar l'oferta que s'està donant en temes medi ambientals amb un nou servei d'assessorament i implantació de la norma ISO 14000 i el sistema EMAS, divulgació d'aquest estudi entre els ajuntaments de la demarcació, l'edició d'un número especial de la revista "La Cambra Comunicació" dedicada al medi ambient, publicació d'articles en la premsa comarcal i l'aparició a la pàgina Web de la Cambra d'informació, normativa i subvencions relacionades amb aquest tema.

La realització d'aquest estudi ha estat possible gràcies a la col·laboració obtinguda per part de la **Societat Pública de Gestió Ambiental del Govern Basc (Ihobe)** qui ens ha facilitat dades actualitzades sobre les empreses certificades a l'estat espanyol.